

30/10/2014

ΕΡΩΤΗΣΗ – ΑΚΕ

Προς: Υπουργείο Οικονομικών

Θέμα: Ανοιχτές πληγές άφησε η αφαίρεση της άδειας της Συνεταιριστικής Τράπεζας Δυτικής Μακεδονίας.

Στις 8 Δεκεμβρίου 2013 η Τράπεζα της Ελλάδος αποφάσισε να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας από την Συνεταιριστική Τράπεζα Δυτικής Μακεδονίας, αφαιρώντας παράλληλα, από τους κατοίκους της περιοχής, ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για τις επιχειρήσεις και στήριγμα για τα νοικοκυριά τους. Επίσης, με την απόφασή της αυτή, δεν επέτρεψε να συνεχιστεί η προσπάθεια συγκέντρωσης των απαιτούμενων κεφαλαίων.

Σε εποχές ύφεσης και λιτότητας, τη ζημιά καλούνται να πληρώσουν οι μεριδίουχοι της Συνεταιριστικής Τράπεζας, στους οποίους επιβάλλεται, ουσιαστικά, νέο «χαράτσι», ενώ θα ήταν δυνατόν να αντληθεί ένα ελάχιστο ποσό από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, αφού ελάχιστες ήταν οι κεφαλαιακές απαιτήσεις της Τράπεζας.

Στην ουσία επιβάλλεται το λεγόμενο «bail in» (διάσωση δι' ιδίων μέσων) στους μεριδίουχους των συνεταιριστικών τραπεζών, ενώ οι μεγαλομέτοχοι των συστημικών τραπεζών επιβραβεύονται με τη διατήρηση του ελέγχου των τραπεζών, που στηρίζονται με δημόσιο χρήμα, χωρίς να τους επιβληθεί να πληρώσουν για τις ζημιές των τραπεζών τους όπως όφειλαν.

Οι εργασίες της Συνεταιριστικής Τράπεζας της Δυτικής Μακεδονίας ξεκίνησαν στις 12 Ιουλίου 1995, με τη μορφή του Αστικού Πιστωτικού Συνεταιρισμού και από τις 3 Ιανουαρίου 2001, αφού πήρε την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, μετεξελίχθηκε σε Συνεταιριστική Τράπεζα Δυτικής Μακεδονίας. Διέθετε 35 άτομα προσωπικό, 6 καταστήματα (3 στην Κοζάνη, 1 στην Πτολεμαίδα, 1 στα Γρεβενά και 1 στη Φλώρινα), καταθέσεις ύψους περίπου 82 εκατομμυρίων ευρώ και χορηγήσεις της τάξης των 71 εκ. ευρώ.

Ο τρόπος «εξυγίανσης» της Συνεταιριστικής Τράπεζας που επιλέχθηκε ήταν: οι μεν καταθέσεις να μεταφερθούν στην Alpha bank, ύστερα από διαγωνισμό, για δε το ενεργητικό της τράπεζας επιλέχθηκε η Ernst & Young ως εκκαθαριστής. Ανατέθηκε παράλληλα στην Deloitte να ελέγξει τα βιβλία της τράπεζας και να κάνει τις σχετικές συμφωνίες, προκειμένου να ξεκινήσει η εκκαθάριση.

Η σπουδή της ΤτΕ να απομακρύνει τη Διοίκηση ήταν τέτοια, που άφησε κενά ακόμη και για μη σύννομες ενέργειες, καθώς η επιστροφή των χρημάτων της αύξησης κεφαλαίου έγινε από τον εκκαθαριστή και όχι από το Δ.Σ. που έκανε τη

συγκέντρωση, όπως ορίζει ο νόμος και προσδιορίζονταν από το ενημερωτικό δελτίο της αύξησης κεφαλαίου.

Κατά τη συμφωνία των καταθέσεων διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν 188 συμβάσεις σύνθετων καταθετικών προϊόντων με τη μορφή προθεσμιακών καταθέσεων, τμήμα των οποίων συνδέονταν με τα ίδια κεφάλαια της τράπεζας (συνεταιριστικές μερίδες). Το ύψος αυτών ανέρχονταν σε 4.796.667,71 € από τις οποίες ένα μικρό μέρος (319.279,61 €) δεν έφερε υπογραφές στις συμβάσεις είτε από τον καταθέτη, είτε και από την τράπεζα και τον καταθέτη.

Τα ποσά αυτά παραμένουν στη Συνεταιριστική Τράπεζα μετά την τελική απόφαση της ΤτΕ και θεωρούνται κεφάλαια, οπότε θα χρησιμοποιηθούν στη λήξη της εκκαθάρισης.

Το θέμα έχει απασχολήσει και τον εκκαθαριστή – που γίνεται δέκτης συστηματικών παραπόνων – και τις υπηρεσίες της ΤτΕ.

Σημειώνεται ότι η ΤτΕ γνώριζε από καιρό την ύπαρξη αυτών των ιδιόμορφων καταθέσεων, που επιγράφονταν ξεκάθαρα ως "ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ" και με επιστολή της είχε ενημερώσει σχετικά το Δ.Σ της τράπεζας, ότι από 1-1-2014, τα προϊόντα αυτά δεν θα αναγνωρίζονταν ως κεφάλαια στον υπολογισμό των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας και υποδείκνυε τη μετατροπή τους σε καταθέσεις.

Παράλληλα, δόθηκε προθεσμία στη τελευταία Διοίκηση της Συνεταιριστικής Τράπεζας να «τακτοποιήσει» τα ειδικά καταθετικά της προϊόντα μέχρι τέλους του 2013.

Η ΤτΕ προσανατολίζεται ενδεχομένως να επιστρέψει μόνο τα ανυπόγραφα από τους πελάτες συμβόλαια προθεσμιακών καταθέσεων (δηλαδή 319.279,61 €), με αποτέλεσμα οι υπόλοιποι που καλόπιστα υπέγραψαν να χάσουν τα χρήματά τους που στο σύνολο σχεδόν των περιπτώσεων είναι αποταμιεύσεις μιας ζωής.

Από το ύψος των καταθέσεων (μέση κατάθεση 25.500 €) γίνεται σαφές ότι δεν επρόκειτο για «επενδυτές» αλλά για μικροαποταμιευτές.

Στην ουσία η τοποθέτηση των χρημάτων στο συγκεκριμένο προϊόν δεν ήταν επένδυση αλλά μια κλασσική προθεσμιακή κατάθεση (άλλωστε έτσι επιγράφονταν), που παρείχε προκαθορισμένη απόδοση σε συγκεκριμένο και προσυμφωνημένο χρόνο, σε αντίθεση με τις επενδυτικές μερίδες των οποίων ο χρόνος απόδοσης και η ίδια η απόδοση είναι στοιχεία αόριστα, ευμετάβλητα και απροσδιόριστα εξαρχής, εξαρτώμενα από την πορεία της Τράπεζας στη διάρκεια μιας διαχειριστικής περιόδου.

Στον ισολογισμό, μάλιστα, της 8^{ης} Δεκεμβρίου που συντάχθηκε με ευθύνη του εκκαθαριστή (Ernst & Young) και ελέγχθηκε από τον ορκωτό λογιστή της τράπεζας, τα ποσά που χαρακτηρίστηκαν ως καταθέσεις ανέρχονταν σε €100.836.717,14 και μαζί με τις άλλες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε €101.484.132,04.

Σύμφωνα με την εικόνα που έχουμε, το ίδιο επανέλαβε και ο έλεγχος που πραγματοποίησε η εταιρεία Deloitte.

Σημειώνεται επιπρόσθετα ότι ο έλεγχος της Deloitte δεν έχει συμπεριλάβει τα ποσά αυτά στα κεφάλαια της τράπεζας, ακριβώς όπως και η ΤτΕ υποδείκνυε στην τέως

διοίκηση της τράπεζας, αλλά τα χαρακτηρίζει ως σύνθετα καταθετικά προϊόντα που αποτελούν υποχρέωση προς τους πελάτες (καταθέτες) της τράπεζας.

Τέλος, σε περίπτωση που δεν γίνει δεκτό το αίτημα για άμεση επιστροφή των χρημάτων θα πρέπει να προβλεφθεί η κατά προτεραιότητα αποζημίωση των εν λόγω καταθετών από τα διαθέσιμα της εκκαθάρισης.

Επειδή ο θεσμός των συνεταιριστικών τραπεζών και γενικότερα το συνεταιριστικό κίνημα αποτελεί μέρος της λύσης και όχι του προβλήματος.

Επειδή δεν νοείται παραγωγική ανασυγκρότηση της οικονομίας χωρίς τις συνεταιριστικές τράπεζες ως ένα συμπληρωματικό πυλώνα χρηματοδότησης που θα καλύπτει τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Επειδή τα «βάρη» από την όλη διαδικασία δεν πρέπει να πέσουν στους ώμους των μεριδιούχων και πολύ περισσότερο των απλών καταθετών που καλόπιστα τοποθέτησαν τις αποταμιεύσεις τους στις συγκεκριμένες προθεσμιακές καταθέσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας με δέλεαρ τα υψηλότερα επιτόκια.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Συμπεριλαμβάνονταν ναι ή όχι τα προαναφερόμενα ποσά στις καταθέσεις κατά τον ισολογισμό κλεισίματος της Συνεταιριστικής Τράπεζας Δυτικής Μακεδονίας;
2. Θα επιληφθεί η πολιτεία και ο εισαγγελέας για την προστασία των περιουσιακών στοιχείων των μεριδιούχων της πρώην Συνεταιριστικής Τράπεζας Δυτικής Μακεδονίας;
3. Τι προβλέπεται να γίνει με τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της Δυτικής Μακεδονίας που έχουν συνάψει δάνεια με την Συνεταιριστική Τράπεζα, ώστε να προστατευθούν από πλειστηριασμούς ή άλλες δυσμενείς επιπτώσεις;
4. Εφόσον δόθηκε στην τελευταία Διοίκηση της Συνεταιριστικής Τράπεζας προθεσμία να «τακτοποιήσει» τα ειδικά καταθετικά της προϊόντα μέχρι τέλους του 2013, γιατί διακόπηκε το έργο της και δεν της επιτράπη να το ολοκληρώσει;
5. Τι σκοπεύει να κάνει ώστε να ικανοποιηθεί το αίτημα των καταθετών της Συνεταιριστικής Τράπεζας Δυτικής Μακεδονίας, να μη δημευτούν οι οικονομίες - καταθέσεις τους;
6. Θα επιστραφούν στους αποταμιευτές των προθεσμιακών αυτών καταθέσεων τα ποσά που αντιστοιχούν στις καταθετικές μερίδες, δεδομένου ότι και η ΤτΕ χαρακτήριζε τα παραπάνω καταθετικά «προϊόντα» μη επενδυτικά;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

-Γνωματεύσεις των ορκωτών λογιστών και των νομικών για την αντιμετώπιση του θέματος που αφορά τους 188 συνεταίρους της Συνεταιριστικής Τράπεζας Δυτικής Μακεδονίας.

-Εκθέσεις της Ernst & Young και Deloitte.

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές:

Ουζουνίδου Ευγενία

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Σταθάκης Γεώργιος

Γάκης Δημήτριος

Γερμανίδης Αθανάσιος

Διαμαντόπουλος Ευάγγελος

Πετράκος Αθανάσιος